

Houten, 9 mei 2019

Vaste Commissie VWS van de Eerste Kamer
t.a.v. de heer W. de Boer, griffier
cie.vws@eerstekamer.nl

Betreft: commissievergadering d.d. 14 mei 2019/ wetsontwerp WMCZ 2018

Geachte Commissie,

Voor uw vergadering van 14 mei a.s. staat de verdere procedure van behandeling van het ontwerp van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (WMCZ 2018) op uw agenda. Een ander naar aanleiding van de Memorie van Antwoord van de Minister van 26 april jl. Graag willen wij uw aandacht vragen voor het volgende punt.

De huidige wet is na 22 jaar echt dringend aan revisie toe. Veel evaluaties gaven dat aan, en verschillende kabinetten deden dan ook pogingen de wet te hervormen. We zijn er dan ook heel blij mee dat het nu eindelijk zo ver is gekomen dat het wetsontwerp in de Eerste Kamer ligt en dat de Minister u zijn Memorie van Antwoord heft toegezonden.

Er gebeurt op dit moment veel in de zorgsector waarbij goede medezeggenschap van cliëntenraden van groot belang is. Veel instellingen zijn actief met reorganisaties, samenwerkingen en fusies, aanpassing van het kwaliteits- en veiligheidsbeleid en hebben bouw- en verbouwplannen. Een verbeterde positie van de cliëntenraden is dan ook wezenlijk. We verzoeken u daarom niet opnieuw een schriftelijke ronde in te lassen. We verzoeken de voorzitter de plenaire behandeling op zo kort mogelijke termijn plaats te laten vinden. Zodat het wetgevingsproces eindelijk wordt afgerond.

Een punt waar we nog wel uw aandacht voor willen vragen is het volgende. Enkele fracties wezen er in het Verslag van de Eerste Kamer in verschillende bewoordingen op dat cliëntenraden principieel verschillend behandeld worden in vergelijking met de zorgaanbieders in het geval zij een geschil willen voorleggen aan de geschillencommissie (Commissie van Vertrouwenslieden). Instellingen zijn immers niet verplicht in deze gevallen de juridische ondersteuningskosten te betalen, terwijl de zorgorganisatie vrijelijk over financiële middelen kan beschikken voor externe juridische ondersteuning en/of juridisch geschoolden in dienst heeft. De Minister betoogt nu dat dit niet opgaat voor de advieskosten die de cliëntenraad maakt. Maar inderdaad wel voor de kosten van een juridisch ondersteuner indien deze op verzoek van de raad – zoals vaak ook echt nuttig is in de wat complexere zaken – een pleitnotitie moet maken en bij de zitting ter toelichting aanwezig is. Met het eerste zijn we uiteraard blij, maar het tweede

vinden wij nog steeds discriminerend en in strijd met regels van fair play. Het is toch juist de taak van de overheid om dit te voorkomen?

Wij begrijpen niet dat de Minister zo iets kan verdedigen. De Minister gebruikt argumenten als: "de cliëntenraden kunnen anders standaard een advocaat meenemen" of "mijn oogmerk is om geschillen laagdrempelig en tijdig voor te leggen bij de commissie die zich daarbij ook laat leiden door de mogelijkheden van mediation" en "het is daarbij de verantwoordelijkheid van de commissie om de cliëntenraad goed bij de hand te nemen mocht en juridisch steekspel ingezet worden in plaats van een inhoudelijk gesprek", "het ontmoedigt cliëntenraden niet om terechte geschillen aan de commissie voor te leggen, anderzijds voorkomt het juridificering". Al deze argumenten verhullen niet dat er sprake is van een ongelijk speelveld van aanbieder en cliëntenraad. Ook zorgaanbieders kunnen overigens standaard een jurist meenemen en het omgekeerde kan net zo goed het geval zijn indien de Minister betoogt dat hij juridificering wil voorkomen. Voor de goede orde: uit het jaarverslag van de LCVV blijkt dat er in 2018 slechts vijf verzoekschriften zijn ingediend.

Wij hopen dat u tijdens de plenaire behandeling op dit punt wilt terugkomen en de Minister wilt verzoeken een oplossing te zoeken voor de door ons gesignaleerde discriminatie (in strijd met regels van fair play), *zonder* te bereiken dat de afhandeling van het wetsontwerp opnieuw vertraagd wordt. Bijvoorbeeld de belofte dat de Minister er in een later stadium, na raadpleging van de Tweede Kamer, op terugkomt en mogelijk met een kleine aanpassing komt van de dan van kracht zijnde nieuwe WMCZ.

Met vriendelijke groet

i/o

J.P.S. van de Siepkamp
Voorzitter bestuur KansPlus.